

Nieuwsbrief nr. 57

1 juli 2009

www.publicarea.nl

In deze Nieuwsbrief komen de volgende onderwerpen aan bod:

- **Het waarmaken van waardigheid: de presentatie van 'Thuis Voelen. Gids voor naasten en verpleeghuis als bondgenoten in waardige zorg. Lessen voor de praktijk.'**
- **Veel media-aandacht voor Thuis Voelen**
- **Thuis Voelen: ook handig voor mantelzorgers en thuiszorgorganisaties**
- **Nationaal congres gezondheidszorg**
- **Brief over de AWBZ**
- **Stage-update: Ouderen in de (woonservice-) wijk**

Het waarmaken van waardigheid: de presentatie van 'Thuis Voelen. Gids voor naasten en verpleeghuis als bondgenoten in waardige zorg. Lessen voor de praktijk'.

Houd de naaste vast! Dat was het terugkerende thema tijdens de presentatie van de gids 'Thuis Voelen. Gids voor naasten en verpleeghuis als bondgenoten in waardige zorg. Lessen voor de praktijk'. De gids is geschreven door Hetti Willemse en Tineke van den Klinkenberg in opdracht van Vereniging Het Zonnehuis. Het eerste exemplaar werd op vrijdag 12 juni jongstleden in het Woon- Zorg en Dienstencentrum Menno Simons aangeboden aan Jacqueline Hoogendam die staatssecretaris Jet Bussemaker van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport vertegenwoordigde.

Een verslag van deze bijzondere bijeenkomst vindt u op onze [website](#).

'Thuis Voelen. Gids voor naasten en verpleeghuis als bondgenoten in waardige zorg. Lessen voor de praktijk' is te bestellen voor 12,50 euro inclusief verzendkosten bij Publicarea. Dit kan via postadres Weesperstraat 406, 1018 DN Amsterdam, telefoonnummer 020-6386425 en e-mailadres info@publicarea.nl.

Veel media-aandacht voor uitkomen Thuis Voelen...

Het uitkomen van de gids Thuis Voelen is niet onopgemerkt gebleven. Diverse media hebben er sinds het uitkomen van de gids op 12 juni aandacht aan besteed. Zo publiceerde Trouw op de dag van de presentatie een paginagroot interview met Hetti Willemse, dat u [hier](#) kunt lezen. De reacties van lezers die hier ook te laten zien dat de observaties van de auteurs door velen herkend worden. Hetti Willemse was ook te gast bij het radioprogramma 'Wekker Wakker'

van omroep MAX om over de gids te praten. De uitzending kunt u via deze [link](#) beluisteren (het gesprek begint na 3 uur en 21 minuten). Daarnaast schreef het Zorg Innovatie Platform in haar [nieuwsbrief](#) over het uitkomen van de gids, net als de innovatiekring dementie ([IDé](#)), en in augustus zal een recensie verschijnen op de website en in de nieuwsbrief van de [Edmund Husserl Stichting](#).

Thuis Voelen: ook handig voor mantelzorgers thuis en thuiszorgorganisaties

‘Mantelzorg voor dementiepatiënten onverminderd zwaar’, zo kopt de nieuwsbrief van 22 juni jongstleden van het NIVEL. Wat blijkt? Het NIVEL heeft in samenwerking met Alzheimer Nederland een onderzoek gedaan naar de belasting van mantelzorgers van dementerenden. Van de onderzochten blijkt 18 procent ernstig belast te worden, wat gevaren oplevert voor de gezondheid van zowel de dementerende als de mantelzorger. Deze overbelasting wordt volgens het onderzoek vooral veroorzaakt door gedragsproblemen van de patiënt, overbelasting en angst voor opname waardoor deze wordt uitgesteld. De mantelzorgers hebben behoefte aan meer informatie, advies en professionele ondersteuning, zo concluderen de onderzoekers. Hoewel het onderzoek zich uitsluitend richtte op dementerenden en hun mantelzorgers die nog thuis wonen, biedt het door Hetti Willemse en Tineke van den Klinkenberg geschreven ‘Thuis Voelen’ aanknopingspunten en tips om zeker ook voor deze groep relevant en bruikbaar te kunnen zijn. Neem bijvoorbeeld het trainen van verzorgenden om ook met naasten (in dit geval mantelzorgers) om te gaan. Zij zouden een belangrijke rol kunnen spelen in het voorlichten en inlichten van de mantelzorger. Ook de instellingen die de zorg aan huis leveren kunnen beter en uitgebreider communiceren met de mantelzorger en gebruik maken van de tips uit de gids Thuis Voelen. Of denk aan de vele ICT-tips die in de gids staan. Als mantelzorgers wordt uitgelegd wat hun rol nog kan en mag zijn tijdens de opname in het verpleeghuis, en verpleeghuizen ook werk maken van het integreren van naasten in de wereld van het verpleeghuis, een inclusief naastenbeleid ontwikkelen wat hun participatie mogelijk maakt, lijkt er al een wereld gewonnen.

Bron: [Website Nivel](#)

Nationaal congres gezondheidszorg

Er viel weer een luxe uitgevoerde brochure op mijn bureaublad: Nationaal Congres Gezondheidszorg, georganiseerd door European Business Studies. Een tweedaags congres met tientallen sprekers op niveau van bestuurders en directies, vanuit het gehele palet van de gezondheidszorg, ministerie en politiek. Kosten: tussen de € 2600 en € 3000 om dit congres mee te maken. Regelmatig komen dit soort “aanbiedingen” binnen met de oproep deze belangwekkende gebeurtenis niet te missen. Ik stoor me verschrikkelijk aan de gevraagde deelnamekosten, vooral in relatie met het feit dat de sprekers vrijwel stuk voor stuk uit collectieve middelen betaalde functies bezetten. Ik ga er niet van uit dat deze sprekers hier zoveel aan (bij)verdienen, dus waarom moet “het veld” zoveel betalen om kennelijke belangrijke zaken te horen? Indien het om werkelijk niet te missen informatie gaat, dan zou gegeven de achtergrond van de inleiders en sprekers, een bijdrage in de onkosten voor een dergelijk congres het maximale moeten zijn. Hebben we het dan over € 100 of € 200?

Brief over de AWBZ

Recent heeft het ministerie van VWS een interessante brief aan de Tweede Kamer gezonden. De brief van 12 juni 2009 gaat over de nadere uitwerking toekomst AWBZ. (volg deze [link](#)). De staatssecretaris schets daarin het beeld van een persoonsgebonden bekostiging voor de zorg in natura en onderzoekt de mogelijkheid om vouchers hiervoor aan te bieden. Het is aardig op deze plaats het artikel van Siety de Jager en Hetti Willemse gepubliceerd in Zorgvisie van juni 2008 weer voor het voetlicht te brengen: de consument als kritische koper,

die via middelen als persoonsgebonden budgetten, vouchers, referentie – of virtuele budgetten zelf de zorg inkopen (voor het artikel volg deze [link](#)).

In de brief van 12 juni staat ook aangegeven dat de staatssecretaris uiterlijk 1 juli 2010 een besluit neemt over wie de uitvoering van de AWBZ op zich gaat nemen. Nu zijn dat de regionale zorgkantoren. De staatssecretaris beschrijft daarvan het nadeel dat deze kantoren geen stimulans hebben om de AWBZ cliëntgericht uit te voeren. Er is namelijk geen directe relatie tussen zorgkantoor en verzekerde en zorgkantoren hebben zelf ook geen intrinsiek belang om de AWBZ betaalbaar te houden. Ook creëren zorgkantoren bureaucratie: nl. naast de verzekeraar (basisziektekostenverzekering) en de gemeente (Wmo) een derde loket: het zorgkantoor. Tenslotte noemt de staatssecretaris als nadeel dat de verzekerde richting zorgkantoren niet kunnen stemmen met de voeten. Wij vertalen dat als de verzekerden kunnen niet kiezen, het zorgkantoor wordt hen opgedrongen, is monopolist. Wij voegen er graag een ander argument aan toe, namelijk het zorgkantoor kent geen democratische legitimatie. Of je nu voor de privaatrechtelijke uitoefening van de AWBZ kiest (dus via de verzekeraar) of de publiekrechtelijke (de gemeente), feit is dat het zorgkantoor vlees noch vis is. Functies ervan moeten zo snel als mogelijk worden overgenomen door hetzij verzekeraar hetzij de gemeente of misschien wel allebei?

Een derde interessante passage betreft de visie de indicatiestelling te vereenvoudigen. In de brief komt de staatssecretaris met het voorstel meer professionals en zorgaanbieders een meer actieve rol in de indicatiestelling van de AWBZ te geven. Dit wordt van de alle waarborgen voorzien t.a.v. zelfbekostiging – gelijke toegankelijkheid, kwaliteitsgarantie en verantwoording – nu precies bepleit in het artikel 'Indicatiestelling een vak op zich' van de hand van Hetti Willemse. We hebben het al vaker voor het voetlicht gebracht in onze nieuwsbrief, maar voor het gemak nogmaals een [link](#) naar het artikel.

Stage-update: Ouderen in de (woonservice-) wijk.

De volgende stap in het onderzoek naar de effecten van fysieke en sociale ingrepen in de wijk op het welbevinden van ouderen is genomen. Het veldwerk in de Borgerbuurt in Amsterdam is afgerond, er zijn 147 enquêtes ingevuld teruggestuurd. Nu is het taak deze enquêtes te analyseren, zodat de resultaten straks afgezet kunnen worden tegen de resultaten uit de Marathonbuurt in dezelfde stad.

De woonservicewijk is in de Marathonbuurt nog in de planfase en wanneer de resultaten van deze wijk ook binnen zijn, kunnen we een interessante vergelijking maken tussen deze wijk en de reeds lang als woonservicewijk bestempelde Borgerbuurt. Temeer daar de Marathonbuurt is geselecteerd omdat deze onder andere in demografisch en sociaaleconomisch opzicht, overeenkomt met de Borgerbuurt.

Zodra de resultaten bekend zijn zullen deze tijdens een bijeenkomst gepresenteerd worden! U leest hierover in deze nieuwsbrief en op onze site binnenkort meer.

Voor een overzicht van de projecten van Publicarea verwijzen wij u graag naar onze website www.publicarea.nl. Op deze kunt u ook omschrijvingen vinden van onze reeds afgesloten projecten.

Verantwoording

Via deze maandelijks e-mail nieuwsbrief informeert Publicarea u over beleidsnieuws en wetenswaardigheden uit haar eigen projecten. De nieuwsbrief wordt per mail toegezonden aan relaties van Publicarea. Natuurlijk kunt u voor meer specifieke informatie terecht op de website www.publicarea.nl of kunt u contact opnemen via info@publicarea.nl of per telefoon.

Dit is de 57^e nieuwsbrief van Publicarea. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Indien u de niet op deze verzendlijst wil staan, kunt u zich hier [afmelden](#).

Als u dit bericht doorgestuurd hebt gekregen en juist wel op de verzendlijst wil, kunt u zich hier [aanmelden](#).